

Upravništvo: Ljubljana, Knafljeva 5
— Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125, 3126.
Inseratni oddelk: Ljubljana, Selenburgova ul. — Tel. 3492 in 2492.
Podružnica Maribor: Grajski trg 7. Telefon št. 2455.
Podružnica Celje: Kocenova ulica 2. — Telefon št. 190.
Podružnica Jesenice: Fri kolodvoru št. 100.
Podružnica Novo mesto: Ljubljanska cesta št. 42.
Podružnica Trbovlje: v hiši dr. Baumgartnerja.

JUTRO

Ponedeljska izdaja

„Življenje in svet“

Uredništvo: Ljubljana, Knafljeva ul. 5. Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126.
Ponedeljska izdaja »Jutra« izhaja vsak ponedeljek zjutraj. — Naroča se posebej in velja po pošti prejemanja Din 4.—, po razmašilih dostavljena Din 5.— mesečno.
Maribor, Grajski trg št. 7. Telefon št. 2455.
Celje, Strossmayerjeva ul. 1. Tel. 65.
Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po tarifu.

Po resnem svarilu Anglije:

Trenutno popolno zatišje

toda komplikacije še niso izključene

Izjave angleškega ministra Simona so napravile v vsem mednarodnem svetu velik vtis — V Londonu upajo, da bo svarilo zaleglo, vendar pa ne izključujejo možnosti nadaljnjih komplikacij in se pripravljajo na vse možnosti

London, 28. avgusta. r. V vseh političnih in diplomatskih krogih ter v vsem angleškem tisku danes obširno komentirajo večerajšnji pomembni govor finančnega ministra sira Johna Simona, ki je v imenu angleške vlade podal izjavo o njenem stališču do predeh mednarodnih problemov in podčrtal odločnost angleške vlade, da hoče zastaviti vsi težino svojega vpliva za ohranitev miru in preprečenje novega vojnega klanja.

Ne bodo odločale samo formalne obveznosti

V londonskih diplomatskih krogih izjavljajo, da odgovarjajo govoru ministra Simona pričakovanjem in odobravajo zmernost, jasnost in istočasno odločnost njegovih izjav. Kljub temu pa podčrtavajo, da veje iz vsega govora velika zaskrbljenost angleške vlade za mir in da predstavlja ta govor zelo resen opomin obema taboroma v češkoslovaškem konfliktu. Posebno podčrtavajo Simonovo izjavo, da v primeru vojnega konflikta ne bodo odločale zgolj formalne obveznosti ter da bi v primeru obojestranskega napada na Češkoslovaško bila Anglija pod silo razmer prisiljena takoj poseči v ta konflikt. Kljub temu nedvoumno opozorilo in svarilo pa je sir John Simon na drugi strani znova poudaril, da demokratična Anglija ne izključuje prijateljstva z državami, ki imajo totalitarni režim.

Komplikacije še vedno niso izključene

V splošnem je Simonov govor napravil v vsej angleški javnosti zelo povoljen vtis. V londonskih krogih pričakujejo, da bo ta govor vsaj nekoliko popravil sedanje zadržljivo ozračje. Priznavajo sicer, da se stališče Anglije do češkoslovaške v bistvu ni izpremenilo ali da tudi dosedaj opomni in svarila Anglije niso mogla preprečiti kritičnega položaja. Zato še vedno mislijo, da tudi po tem svarilu komplikacije v češkoslovaškem vprašanju niso popolnoma izključene. Vse ostreje napade nemškega tiska na češkoslovaško in Henleinov poziv pristajam, naj sežejo po silobranu, tolmaračijo v Londonu kot znak novega viharja.

Nevarnost ne grozi samo od obojestranskega napada

V ostalem pa mislijo v Londonu, da neposreden obojestranski napad ni edina oblika za nasilno reševanje sudetsko-nemškega problema. Merodajni londonski krogi vpoštevajo tudi razne druge možnosti, ki po svojih posledicah niso nič manj riskantne in morda prav tako fatalne za mir, kakor bi bil odkrit obojestranski konflikt. Angleško zunanje ministrstvo je zaradi tega v stalnih stikih s francosko vlado in skupno z njo proučuje vse možnosti. Pri tem posebno podčrtavajo, da je češkoslovaška vlada pri svojih koncesijah šla že do skrajne meje možnosti in da od Prage sedaj ni mogoče ničesar več zahtevati, ne pričakovati.

Nova demarša v Berlinu?

Ni izključeno, da bo Anglija že prve dni prihodnjega tedna v sporazumu s Francijo napravila novo demaršo v Berlinu ter zahtevala točnega pojasnila o namerah Nemčije. O tem bo padla odločitev v ponedeljek ali torek, ko se vrne v London ministrski predsednik Chamberlain in zunanji minister lord Halifax, odnosno na seji angleške vlade, ki bo v torek popoldne po predhodnih konferencah z notranjim, finančnim, mornariškim in vojnim ministrom ter po poročilih, ki ga bo podal minister za letalstvo Kinsley Wood, ki se vrne jutri s svojega potovanja po severnih državah.

Novo opozorilo Hulla:

Briand-Kelloggov pakt je še vedno v veljavi!

Washington, 28. avgusta. Zaradi nezadostnih uradnih obvestil o govoru sira Johna Simona so v zunanjem ministrstvu še rezervirani. V tukajšnji politični javnosti ugotavljajo gotovo soglasja med govorom ministra Simona in izjavami, ki jih je pred kratkim podal Cordell Hull. Vendar pa so Simonove odločne besede in njihova zmernost ter zdrav razum napravili tu odlični vtis. Na splošno vzeto, tu ne verjamejo, da bi se položaj v Evropi poslabšal. Poklanjajo popolno zaupanje pomirljivi akciji Londona pri reševanju vprašanja sudetskih Nemcev. Poluradni krogi upoštevajo važnost razlogov, ki so navdajali tvorce Briand-Kelloggovega pakta ter poudarjajo, da so ti tvoreci pogrešili le v tem, da s tem paktom obsojili napad, a ne tudi napadaleca. Gotovi opazovalci vidijo v takšni kritiki novo manifestacijo za revizijo zakonov o nevtralnosti.

Zunanji minister Cordell Hull je imel danes ob priliki 10-letnice Briand-Kelloggovega pakta govor, v katerem je med drugim dejal, da ob tem jubileju želi spomniti vse države, ki so podpisale ta pakt, da so s tem podpisom dale obljubo odreči se vojni kot sredstvu za doseg političnih namer.

nov. Zunanji minister Hull je v svojem govoru naštel vse države, ki so podpisale Briand-Kelloggov pakt ter poudaril, da ni ti ena teh držav nima pravice iti preko obveznosti, ki so jih dale s podpisom tega pakta. Od spoštovanja slovesne obljube, ki so jo pred 10 leti dale te države, bo zavzel odločen svetla in vsega, kar je na tem svetu v bistvu lepo in pomembno za življenje narodov in za njihov napredek.

Sir Th. Inskip:

Vojna ni neizbežna!

London, 28. avg. AA. Sir Thomas Inskip je imel na posestvu Dupplin blizu Perth na škotskem govor, v katerem je poudarjal napetost položaja v Evropi. Med drugim je dejal: »Vsem onim, ki me sprašujejo, ali je vojna neizbežna, odgovarjam »ne«, ker se naš narod, ki je glede teh vprašanj istega mnenja in ki razpolaga s silo, katera eno more popustiti, počuti dovolj močnega trditi to, kar mu pravi zdrav razum in kar nihče ne more demantirati. Sir Thomas Inskip je zatem poveljeval trud lorda Runcimana ter dodal: »Prav tako kakor ga vsi obudujmo, mu moramo tudi vsi pomagati. Priprani smo, da mu bosta obe nasprotujoči si strani izkazali največje zaupanje. Lord Runciman se ne mudi na češkoslovaškem kot predstavnik angleške vlade, marveč kot posredovalec. Smatram, da je to mnogo boljše kakor pa da bi grozili, kaj bomo vse storili, če nastopijo gotove okolnosti. Prepričan sem, da boste odobrili to v resnici zelo miroljubno politiko angleške vlade, ki teži za tem, da posreduje in mirno reši obstoječa vprašanja med češkoslovaško in sudetskimi Nemci.

Odmor v Pragi

Nobenih novih incidentov

Praga, 28. avgusta. h. Današnja nedelja je po vsej češkoslovaški potekala popolnoma mirno. Do večera niso bili javljeni nikaki incidenti, dasiravno je bilo po progla-

svodstva sudetsko-nemške stranke pričakovati novih izzivanj. Tudi v političnih krogih je zavladalo popolno zatišje. Prezident republike dr. Beneš je odpotoval na svoje posestvo, lord Runciman pa je prebil nedeljo v Teplicah. Politični krogi so si po večerajšnjem govoru angleškega finančnega ministra oddahnil. Le ministrski predsednik dr. Hodža je tudi današnjo nedeljo porabil za razgovore in priprave za obnovo pogajanj z zastopniki sudetsko-nemške stranke, ki naj bi se pričeli že prve dni prihodnjega tedna.

Lord Runciman ponovno pri prezidentu Benešu

Praga, 28. avgusta. AA. Predsednik češkoslovaške republike dr. Beneš je sprejel večer popoldne lorda Runcimana ter se z njim razgovarjal podrguro uro. Zatem je odpotoval v Slezomovo Usti, kjer bo ostal čez nedeljo.

Danes seja francoske vlade

Pariz, 28. avgusta. AA. (Havas) Pred sejo ministrskega sveta, ki bo v torek v Elizejski palači, bo v ponedeljek seja vlade. Ta seja se bo začela ob 15.30.

Jutri seja angleške vlade

London, 28. avgusta. AA. (Havas). Današnji zjutraj je bilo v Downingstreetu izdano tole poročilo:

Kakor je bilo določeno prej, se bo predsednik vlade Chamberlain vrnil jutri v London, kjer bo imel nekaj razgovorov. Predno odide na škotsko, namerava imeti sejo z ministri, ki se bodo mogli udeležiti tega sestanka. Ta seja bo v torek ob 11. dopoldne v Downingstreetu.

Cot v Pragi

Chambery, 28. avgusta. AA. Pierre Cot je odpotoval v četrtak na češkoslovaško, kjer ga bo sprejel predsednik češkoslovaške republike dr. Edvard Beneš ter nekatere druge ugledne češkoslovaške osebnosti.

Huda letalska nesreča v švicarskem gorovju

Zaradi megle so štiri letala treščila v pečine in se zrušila na zemljo — Dosedaj 14 mrtvih

Bern, 28. avgusta. br. Švicarsko letalstvo je zadela huda izguba. Štiri letala so se ponesrečila v gorovju. V Luganu so se namreč priče večeraj velike mednarodne letalske lekme, pri katerih sodelujejo italijanska, nemška, angleška in švicarska letala. Med tekmovalci je prijavljena tudi hči lorda Runcimana, ki je danes odletela iz Prage v Luganu. Švica je poslala na to tekmo pet letal, ki so večeraj popoldne okrog 15. odletela z letališča Guttendorf v namenu, da prelete švicarske Alpe in pristanejo v Luganu. Ko so letala strijena v formaciji letela v višini 2000 m nad kantonom Schwyz, so začela v tako gosti megli, da so piloti izgubili orientacijo. Zato se je vseh pet letal vrnilo

v namenu, da se vrnejo v letališče v Dubendorf. Pri tem manevriranju po so tri letala treščila v pečine v Mutathalu in se zrušila na zemljo. Četrto letalo je treščilo v pobočje Drusenberga in se prav tako razbilo. Le enemu letalu se je posrečilo doseči letališče v Dubendorfu. Na kraj nesreče so takoj poslali reševalne ekspedicije. Posadke prvih treh letal so se ubile, dočim je posadka četrtega letala, ki se je vnelo in je popolnoma zorelo, bila sicer še pri življenju, vendar pa so vsi štirje piloti, ki so bili v letalu, došli tako hude opekline in druge poškodbe, da so trje izmed njih že med prevozom v bolnišnico umrli. Skupno je nesreča zahtevala 14 smrtnih žrtev.

Krpanje francoske ljudske fronte

Skrajni levičarji so uvideli upravičenost Daladierovih zahtev in opustili svojo borbo proti vladi

Pariz, 28. avgusta. Na konferenci vrhovnega vodstva ljudske fronte, ki je bila večeraj zaradi stališča komunistov že zelo kritična, je nastal preobrat, ki kaže, da se bodo napetosti, ki so vladale ves teden med levičarskimi strankami zaradi govora ministrskega predsednika Daladierja in zaradi rekonstrukcije vlade, polegale. Vincent Auriol je v imenu socialistov stavil nov predlog resolucije, ki je po vsebini mnogo bolj zmeren od prvotnega socialističnega predloga. Predsednik radikalno socialističnega poslanskega kluba Chichery je izjavil, da se radikalni socialisti ne morejo opredeliti z ozirom na ta načrt brez predhodnih navodil strankinega voditelja, Chichery pa se ves večer ni posrečilo najti po telefonu ministrskega predsednika Daladierja, da bi ga zaprosil za nova navodila. Zaradi tega je na svojo odgovornost in v duhu prejšnjih splošnih navodil voditelja stranke predlagal še nekatere spremembe in dopolnila, ki jih zahtevajo radikalni socialisti. Predlagal je, da je treba v resoluciji jasno naglasiti, da mora vlada imeti proste roke glede vprašanja prilagoditve zakonskih določb o 40-urnem delovnem tednu v sedanjih razmerah. Končno je bila sprejeta resolucija, ki poudarja: 1. da se levičarske stranke strinjajo s tem, da je treba obdržati sedanjo

vladno večino; 2. da se izrazi zaupanje, da bo vlada spoštovala sedanjo socialno zakonodajo kot celoto in 3. da se prizna upravičenost vladnega stališča, da se mora v interesu varnosti države in njenega gospodarstva povečati proizvodnja. Glede nadaljnjih točk resolucije, v katerih je govora o morebitni ukinitvi predpisov o 40-urnem delovnem tednu, se še vodijo pogajanja. Pojemanje napetosti dokazuje tudi dejstvo, da so se marsejski pristaniški delavci pokorili sklepu svojega sindikata, ter so se danes zjutraj vrnili na delo.

Občinske volitve v Belgiji

Bruselj, 28. avgusta. AA. »Moniteur« objavila v svoji današnji številki ukaz o razpisu občinskih volitev v vsej Belgiji. Volitve so napovedane za 9. oktober.

Tajnik Trockega umorjen?

Pariz, 28. avgusta. AA. Pretokid četrtak so potegnili iz reke Marne neko truplo brez glave, ki je bilo od krogel vse prepuhano. Pariški listi objavljajo v zvezi s tem poročila, ki pravijo, da so se razširili glasovi, po katerih je nekaj ljudi v tem truplu prepoznalo bivšega tajnika Trockega.

Balkan naj da Evropi nov vzgled dela za mir

Lord Lansbury o ciljih svoje misije na Balkanu Balkan naj da pobudo za sklicanje nove mednarodne gospodarske konference

Beograd, 28. avg. r. Včeraj popoldne je prispel v Beograd znani angleški politik in eden izmed voditeljev angleške delavske stranke, narodni poslanec George Lansbury, ki se že delj časa mudi na potovanju po južnovzhodnih državah Evrope, želeč prepričati vlade teh dr-

George Lansbury prapagator sklicanja nove svetovne gospodarsko-mirovne konference

žav o potrebi sklicanja velike mednarodne gospodarske konference. Sinoči je sprejel novinarje in jim dal o svojih načrtih daljšo izjavo, v kateri je med drugim dejal:

V Sofiji in Bukarešti sem imel zelo uspešne sestanke z vsemi resornimi ministri. Prepričan sem, da bodo ti razgovori mnogo doprinesli k poglobitvi mednarodnega sodelovanja. Zlasti od Balkana, ki se je v sedanjih viharjih č.š. izkazal kot največja opora in za-

točišče miru, pričakujemo podporo za naš predlog glede sklicanja mednarodne konference, ki naj bi se bavila izključno z gospodarskimi problemi. S posebnim zadovoljstvom me navdaja, da sem našel v Sofiji in Bukarešti pri vseh odgovornih činiteljih, zlasti pa pri kralju Karolu popolno razumevanje. Naša želja je, naj bi se naft belgijskega ministrskega predsednika Van Zeelanda začel proučevati. Prepričan sem, da bomo v Beogradu našli enako podporo in zaslonbo.

V ostalem lahko izjavim, da se vsi vodilni državniki na svetu strinjajo z načrtom za sklicanje mednarodne gospodarske konference, toda nihče ne prevezeti inicijative. Zato smo sedaj predlagali, naj bi rumunski kralj Karol in belgijski kralj Leopold skupno prevzela pobudo. Jasno je, da bi bili pri morebitni bodoči vojni prve žrtve mali narodi. Zato je predvsem potrebno, da se ti narodi zavzamejo za sklicanje mednarodne gospodarsko-mirovne konference, da se na gospodarski osnovi odstranijo konflikti, ki bi mogli dovesti do novega svetovnega klanja. Solun in Bled sta najlepše pokazala, kaj se more doseči z dobro voljo. Zato smo prepričani, da bo pobuda, ki bo izšla iz teh držav, naletela povsod na dovoljen odziv.

Skrajni čas je, da Evropa uredi svoje gospodarske probleme ter da se zadovolji z lastnimi viri in ne misli več na izkoriščanje drugih kontinentov. Nemčija, Anglija, Francija in Italija bi imele dovolj dela, če bi v složnem sodelovanju podprle razvoj južno-vzhodnega dela Evrope, kjer so še bogate, dosedaj neizkoriščane zaloge najrazličnejših surovin.

Žrtve vojne terjajo svoje pravice Veliko invalidsko zborovanje v Beogradu

Beograd, 28. avg. e. V Invalidskem domu je bilo danes veliko zborovanje invalidov, katerega so se udeležili poslanci iz vseh pokrajin države. Na zborovanju so obširno razpravljali o sedanjem položaju invalidov in v zaključni resoluciji obrazložili svoje želje in zahteve. Temeljna zahteva invalidov je, da se jim vrnejo pridobljene pravice in to vsem vojnim žrtvam in njihovim družinam. Za invalida naj se smatrajo vse one osebe, ki so dobile rane ali bolezni v izvrševanju svojih dolžnosti za časa vojne. Odstotek nesposob-

nosti, ki opravičuje do invalidine, naj se pričena pri 20 odstotkih in naj višina davka ne vpliva na invalidske pravice. O invalidnosti naj razsojajo sreska sodišča. Obnova postopka na korist invalida naj se izvrši vselej, kadar se bolezen odnosno posledice zadobljenih ran poslabšajo. Za izvršitev celokupnega invalidskega zakona naj se osnuje avtonomen invalidski fond. Z novim invalidskim zakonom naj se pravilno uredi odnošaji države do invalidov. Resolucija ob koncu izraža upanje, da bodo invalidi naposled prišli do svojih pravic.

Konec Francove ofenzive

Vsa prizadevanja, da bi zlomil odpor republikancev, so ostala zaman

Pariz, 28. avg. d. Španski dopisniki agencije Havas poročajo, da so republikanci po krvavih borbah sedaj popolnoma zaustavili Francovo ofenzivo na Ebru. Pri Gandezu se boji š. nadaljujejo, vendar je pa tudi tu opažati poljemanje in naraščajočo utrujenost na obeh straneh. Napadi frankovcev na utrjene republikanske položaje niso rodili nikakega uspeha in izgleda, da je Francove ofenzive že konec. V Estremaduri, vrh no od Tage, frankovci še vedno napadajo, toda nekoliko bolj na jugu se z vso naglico razvija republikanska ofenziva, ki se je pričela pred dvema dnevmoma. Republikanci stalno napredujejo ob cesti proti Castrueri. V sektorju reke Zujar so republikanci zavzeli šest strateško važnih mest. Vsi protinapadi frankovcev so bili odbiti. Republikanci so uničili večje število Francovih tankov in ujeli nad 4.000 Francovih legionarjev. Tudi v dolini Sieta Toriles republikanci napredujejo in so zaplenili frankovce m večje število topov in strojnice. Posebno hude izgube pa je imel, v bojih ob Ebru Francovo letalstvo. V teku meseca avgusta je republikansko protiletalsko topništvo, ki je mnogo boljše, nego protiletalsko topništvo generala Franca, sestrelilo 14 Francovih letal, med temi 7 bombnikov, 6 lovcov in 1 izvidniško letalo. Republikanske čete, so sestrelile 4 bombnike in enega lovca, z letalskimi topovi so republikanci uničili 73 Francovih letal, med temi 7 bombnikov in 65 lovcov. Skupno so frankovci izgubili med ofenzivo na Ebru v roku enega meseca 91 letal, med temi 18 bombnikov, 72 lovcov in eno izvidniško letalo. Republikanci so ujeli tudi 11 Francovih pilotov. V istem času so republikanci izgubili 26 letal med temi tri bombnike, 15 lovcov in 2 izvidniški letali. Meseca avgusta je bilo na Ebru 18 velikih zračnih bitk.

Poročila z bojišč

Saint Jean de Luz, 28. avgusta. AA. (DNB). Uradno poročilo republikanske vojske poroča, da so republikanske španske čete odbile napade sovražnika na bojišču pri reki Segre. Republikanci so odbili tudi ponovne sovražne napade. Na odseku pri Zuhari na estremadurskem bojišču so republikanci zavzeli Asturo, Ampanar, Zarso in Apillo, na castelonski fronti pa so odbili nacionalistične napade pri Artani.

Salamanca, 28. avgusta AA. (DNB). Uradno poročilo nacionalističnih čet trdi, da so nacionalisti odbili republikanske napade ob reki Ebro. Nacionalisti uspešno nadaljujejo z ofenzivo ter so sovražniku prizadejali težke izgube. Tudi na estremadurskem bojišču se jim je posrečilo odbiti republikanske napade, kljub temu, da so republikanci na tem odseku dobili znatna ojačenja. Rdeča vojska je tu izgubila tri tanke. V roke nacionalistov je padlo tudi večje število ujetnikov.

Advertisement for Ljubljanski velesejem (Ljubljana Fair) from Sept 1-12. Includes details about the fair, prizes, and contact information.

Sportna nedelja

Trije nogometni porazi proti ČSR

ČRN DAN ZA JUGOSLAVIJO

Naša državna nogometna reprezentanca je včeraj v Zagrebu izgubila proti češkoslovaški z 1 : 3, pa tudi v medmestnih tekmah Prage z Zagrebom in Beogradom so zmagali čehi

Ljubljana, 28. avgusta.

Današnja nogometna nedelja je potekla v znamenju treh reprezentativnih srečanj s češkoslovaškimi izbranimi enajstoričarji. Glavna tekma med I. reprezentancama je bila v Zagrebu, po dve enajstoričarji pa sta igrali proti Čehom še v Beogradu in Pragi v zastopstvu Beograda in Zagreba. Izkupček vseh treh tekem je najslabši, ki smo mogli računati z njim, kajti izgubili so naši nogometni reprezentanti na vseh treh frontah. Rezultati so sicer tesni, toda poročila pravijo, da so vse tri češke zmage popolnoma zaslužene, kar je vsekakor za trenutno formo naših najboljših nogometašev Beograda in Zagreba komaj razveseljivo spravevalo. Sicer pa je tudi na velikih tekmah žoga samo okrogla.

V naslednjem objavljamo nekatere podrobnosti o poteku teh današnjih tekem:

ČSR : Jugoslavija 3 : 1 (2 : 0)

Zagreb, 28. avgusta.

Na igrišču Concordije je bila danes odigrana z napetostjo pričakovana doseganja 20. reprezentančna tekma med Češkoslovaško in Jugoslavijo, ki je štela tudi v tekmovalne za pokal predsednika dr. Beneša. Za današnje srečanje med našimi in češkoslovaškimi nogometaši je vladalo ogromno zanimanje in se je zbralo na igrišču rekordno število

okoli 12.000 gledalcev

Po opravljenih običajnih formalnostih, medsebojnih pozdravih in izročitvi spominskih daril, sta se moštvi švicarskemu sodniku Wütrichu postavili takole:

Češkoslovaška: Purkert, Košťálek, Čtiňok, Pruba, Bouček, Kopecky, Řiha, Senecky, Bican, Bradač, Nejedlý.

Jugoslavija: Glaser, Hügl, Dubac, Lechner, Jazbinšek, Kokotović, Šipoš, Antolkovič, Petrovič, Cabrić, Zečević.

Igra se začne takoj v živahnem tempu, toda obe moštvi očitno sprva samo poskušata obojestransko moči. Kmalu pa se razvije v hitrejšem tempu in žoga prehaja naglo s polja v polje. V 15. min. je prva velika nevarnost za Jugoslavijo. Senecky strelja iz 16 m daljave ostro in visoko žogo v kot, ki pa se na srečo odbije od prečke. V napadu na nasprotno stran dobi žogo kot zadnji Antolkovič, ki pa jo pošlje mimo drogov. Nejedlý na levem krilu je stalno nevarnik in preko njega se valijo stalno nevarni napadi na jugoslovenski gol. S te strani imajo čehi mnogo priložnosti za realiziranje, toda Glaser deloma po sreči, deloma pa tudi z znanjem rešuje mnogo nevarnih stvari. Češka enajstoričarja igra kakor stroj in ni v njej nobene slabe točke. Krasna igra napadalne vrste ji v 19. min. zaslužen prinese prvi uspeh. Po lepi kombinaciji pride do žoge Bican, ki strelja neubranljivo pod prečko; Glaser je bil proti tej žogi brez moči.

1 : 0 za ČSR

V 23. minuti streljajo naši kot proti Čehom, toda Zečević pošlje žogo zelo slabo in pred golom razčisti situacijo odlični nasprotnikovi branilci. Žoga je spet na drugi strani in Glaser ima mnogo nevarnega posila, ki ga opravlja zelo sigurno. V 30. min. naš napad štirikrat zaporedoma obstreljuje češki gol, toda žoga je kakor začaran in se bodisi odbije od drogov ali pa ostaja na nogah čeških branilcev. V 34. min. je velika gneča pred češkim golom. Petrovič ostro strelja, vratar ne drži dobro in žogo dobi Šipoš, ki strelja dobro v smeri gola, toda žoga se odbije od levega branilca v kot. Tudi ta šansa ne prinese nobene spremembe. Čehi igrajo sijajno in pošiljajo iz vseh razdalj nevarne strele proti Glaserju, ki se spet opetovano izkazuje. V 40. min. imajo naši redko priložnost, da bi izravnali; Šipoš centrira Antolkoviču, ki je sam pred golom, toda 3 m pred češkim vratarjem pada tik pred žogo, ki odide v drugo smer. Minuto kasneje se dvigne Bican skoraj s srede igrišča, uide krilcu in obema branilcema, prav do neposredne Glaserjeve bližine in od tod neubranljivo pošlje v mrežo.

2 : 0 za ČSR

Kmalu nato je tudi konec prvega polčasa. V drugem polčasu začnejo naši z veliko ofenzivno, toda igrajo vse preveč po slabi strani, kjer sta neuspešna Zečević na krilu, pa tudi Petrovič v sredini. V 11. min. reši Glaser skoraj sigurni gol. Bradač pošlje ostro bombo v skrajni kot in vse se je zdelo, da je žoga že v mreži, toda Glaser jo je v krasnem skoku ujel še pravočasno. Hip nato pride do žoge Šipoš, ki se spusti v solo akcijo in res doseže krasen in častni gol za naše barve.

2 : 1 za ČSR

Publika navdušeno pozdravlja naš uspeh. V 13. min. prisodi sodnik iz neznanega razloga prosti strel proti nam iz 16 m daljave, ki ga da celo ponoviti, toda na srečo vse mine brez škode. Naši spet uvedejo veliko ofenzivno, toda Petrovič v sredini je mnogo premehak in prešibak, da bi vodil s potrebno hitrostjo ta napad; namesto njega bi morali imeti drugega vodjo napada. Deset minut traja ta naša ofenziva, pa ne prinese rezultata. Leva stran in sredina skupno s Cabrićem ni mnogo vredna, Šipoša samega pa čuvata stalno po dva češkoslovaška igralca. V 24. min. ustvari Šipoš krasno pozicijo in tudi strelja lepo, toda Purkert zaokrene še pravočasno v kot — brez sadu za nas. Čehi se zdaj osvobodijo pritiska in začnejo napadati tudi sami. Uspeh se jim zameje že v prvi naslednji minuti, ko Senecky z nenadnim strelom preseneši Glaserja in povzra razliko na

3 : 1 za ČSR

Ta gol ima tudi Glaser na vesti! Gostje uprizorijo pozneje še mnogo lepih akcij, pa tudi z naše strani je še nekaj priložnosti, da bi se zmanjšalo razmerje, toda tudi češki vratar Purkert je zelo sigurn in brani vse. V 38. min. strelja Šipoš kot, žoga pride lepo v sredo, toda Antolkovič jo dvigne z glavo nad prečko. Naši se še mnogo tru-

dijo, da bi dosegli še kaj, toda čehi vztrajajo v veliki formi do konca in rezultat se ne menja več.

Svicarski sodnik je bil zelo dober in vse-skozi objektiv.

Kratko o enajstoričarh

Češkoslovaška enajstoričarja je danes popolnoma opravičila sloves, ki ga uživa zadnji čas kot ena najboljših srednje-evropskih reprezentanc. Predvedla je krasno tehnično in kombinatorno igro v vsem prvem polčasu, pa tudi v velikem delu drugega dela igre. Opazila se je njena odlična igra z glavo in pa velika vigranost, tako da je moštvo funkcioniralo brezhibno v vseh vrstah. Posebej pohvalno pa je treba omeniti vratarja Purkerta, srednjega krilca Boučka in pa ves napadalni kvintet z odličnim Bicanom na čelu, ki je gotovo igralec evropskega razreda. Moštvo je zmagalo zaslužno.

V naši enajstoričarji je bil najboljši mož Šipoš, ki je zmerom znova vlekli napadalno vrsto v ogenj, toda ni imel v svojih tovaršijskih prave opore. Za silo sta se razumela le z dobrim Antolkovičem, ostali trije v napadu pa niso zadovoljili. Zelo slab je bil Petrovič v sredini, ki je kmalu po prvih napadih opešal, pa tudi Cabrić ni pokazal nič posebnega. Pod vsako kritiko pa je bil Zečević na levem krilu, ki je več pokvaril kakor pa ukrenil koristnega. Krilska vrsta se je zelo trudila, bila je v daleč pod formo nasprotnikov. V trojici je še najbolj ugajal Kokotović. V branilskem paru je bil Hügl boljši mož, Glaser v vratih pa je igral odlično in grešil samo enkrat, toda zato so čehi beležili svoj gol več.

Igra je bila zelo lepa in je potekla obojestransko fair, tako da so bili številni gledalci zelo zadovoljni in so ob koncu burmo poziravljali obe enajstoričarji.

Praga : Beograd

1 : 0 (1 : 0)

Beograd, 28. avgusta.

Pred približno 4000 gledalci je bila danes na igrišču Jugoslavije odigrana medmestna reprezentančna tekma med Prago II. in Beogradom.

Tekma za Jadranski pokal

Viktorija ima najboljšo klubska ekipo

Včeraj je v važnem dvoboju z Ilirijo zmagala s 63 : 46 točkam in izboljšala obenem 4 jugoslovenske rekorde

Ljubljana, 28. avgusta

Viktorija se je danes znatno približala svojemu cilju, zmagi v tekmovalni za Jadranski pokal, 119 točk je je pred tekmo z Ilirijo še ločilo od Triestine, po današnjem izidu znaša razlika le še 55, s čimer je več kakor gotovo, da bodo Sušačani prvaki, ker jim preostaja še srečanje z najslabšim zastopnikom lige, z Jadranom. Današnji nastop Ilirije je bil

še v znamenju krize

ki jo je prebolela plavalna sekcija. Opaziti je bilo pomanjkanje discipline in se nikakor ne bi smelo zgoditi, da je drugi zastopnik Ilirije na 400 m startal šele, ko so ostali že plavalni proti cilju. V splošnem so Ilirijani z malimi izjemami postregli z rezultati, ki so precej pod povprečnostjo. Izmed 9 plavalnih točk, je zmagala Ilirija samo v treh, vsa ostala prva mesta pa je pospravila Viktorija. Premoči Sušačanov najbolj zgovorno priča dejstvo, da so le trikrat zasedli poslednje mesto, Ilirija pa šestkrat. Le tako je prišlo, da je Ilirija s končnim izidom 63 : 46 izgubila srečanje celo za točko slabše kakor na Sušaku. Zmaga Sušačanov je bila v vsakem pogledu zaslužena. Baš za najvažnejše tekme so dosegli najboljšo formo in dokazali, da so trenutno najmočnejši plavalni klub v Jugoslaviji. Zaslužena nagrada njihovega marljivega in sistematičnega dela je kopica novih rekordov. Tudi na današnji tekmi so

izboljšali štiri rekorde,

in sicer prav izdatno. Defilipis je na 400 m izboljšal rekordni čas na državnem prvenstvu za skoraj 6,5 sekunde, enako je Smolikova na 100 m hrbtno močno popravila rekordno znamko. Tretja rekordka je postala Krmpotičeva na 100 m prosto s časom 1:15,5 (stari rekord 1:15,6). Četrta rekord je zabeležila damska stafeta Viktorije na 4x50 m prosto. Štirje novi državni rekordi so za eno samo prireditev več ko lep izkupiček.

Zanimanje občinstva je bilo precejšnje, čeprav je marsikaterega prestrašil dež, ki je le malo motilo prireditev. Občinstvo je nagradilo uspeh Sušačanov z zasluženim odobravanjem.

Takoj v začetku so čehi boljše, toda četrte ure pozneje prevzamejo Beograjanci prvo besedo in Božović nekajkrat nevarno strelja — toda mimo gola. V 24. min. je že Sedlaček pri žogi in jo ostro bje na gol, Jakič drži, toda žoga mu pade iz rok, priteče Skala in jo pošlje v mrežo. 1 : 0 za Prago. Moštvo Beograda je še zmerom dobro v polju, toda pred golom ne zna izkoristiti številnih dobrih situacij, nekoliko pa ima težav tudi zaradi odlične praške obrambe.

V drugem polčasu so domači znatno boljše, toda vsi njihovi napadi se nehajo pred golom ali pa ostanejo v rokah odličnega vratarja Krausa. Praga je zmagala zaradi edine Jakičeve napake, v ostalem pa se je njena enajstoričarja pokazala kot prav dobro vigrano moštvo. Najboljši del beograjskega moštva je bila obramba, v napadu pa je najbolj ugajal Lah. V tem kvintetu je popolnoma zatajil Perlič. Tekmo je sodil domači sodnik g. ing. Mika Popović.

Praga : Zagreb

3 : 2 (2 : 1)

Praga, 28. avgusta

Pred okoli 5000 gledalci je danes na igrišču Sparte reprezentanca Prage zmagala nad reprezentanco Zagreba.

Domači so takoj v prvih minutah izvedli nekaj ostrih napadov, medtem ko se Zagrebčani sprva na velikem in travnatem igrišču sploh niso mogli znajti in so celo mnogo padali. V 20. min. je Zeman prišel skoraj pred gol, Zmarna mu je tekel nasproti, on pa je mimo njega poslal žogo v prazen gol. Dve minuti kasneje je Sobotka ušel branilcema in neubranljivo povisal na 2:0. Šele sedaj so se zmanjali tudi Zagrebčani in vprizorili nekaj napadov, toda v streljanju so imeli precej smole. V 43. min. je slednjič Medarić poslal ostro žogo, vratar jo je odbil, toda zdaj je bil Solerti že na mestu in je znižal na 2:1.

Po odmoru so bili Zagrebčani mnogo boljše, toda spremljala jih je precejšnja smola. Skoraj 15 minut so bili v dobri premoči, pa niso mogli zadati gola. Slednjič je v 18. minuti Medarić lepo podal Lešniku, ki je z glavo podaljšal, toda odlični vratar Tichy se tudi topot ni dal ukaniti. Minuto kasneje pa je v gneči pred praškim golom sodnik videl roko in prisodil enajstmetrovko, iz katere je Medarić zaslužen izravnal. 2 : 2. Zagrebčani so imeli posledje še mnogo lepih priložnosti, toda zdaj je vratar Tichy pokazal vse svoje velike sposobnosti. V 43. minuti, torej tik pred koncem, pa je zaradi nesporazuma med Staretom in Konstantinovičem desno krilo Feldner z lahkoto dosegel zmagovalni gol.

V zagrebškem moštvo so bili prav dobri Golac, Stare in tudi za silo Zmarna, med vsemi pa se je odlikoval Medarić.

Sledili so skoki s 3 m, kjer sta Ilirijanci spravila sigurno dvojno zmago. Za Viktorijo je nastopil edino Štracaj, ki pa se ni prišel preko osnovnih pojmov skakanja in je naravnost čudovito, kako je zasedel na Sušaku 2. mesto. 1. Žihari (I) 57,46, 2. Pribošek (I) 43,77, 3. Štracaj (V) 23,60.

4x50 m prosto ženske: 1. Viktorija (Smolik, Kalpič, Radmanović, Krmpotič) 2:19,3 nov jugosl. rekord (stari reprezent. Jugoslavije 2:20,4), 2. Ilirija (Keržan, Binder, Bradač, Finc) 2:26. Pri Viktoriji sta bili najboljši prva in zadnja. Zmago je odločila že Smolikova.

Točke Viktorija 53, Ilirija 40. 4x200 m prosto moški: 1. Viktorija (Mini, Potočnjak, Štrucej, Defilipis) 9:46,21, 2. Ilirija (Schell, Mihalek, Cerer, Wilfan) 10:19,6. Niti eden od zmagovalcev ni plaval nad 2:28! Zmagal je prav za prav že Mini, ki je s časom 2:27,7 prinesel dobrih 15 m prednosti, ker je netrenirani Schell plaval izredno slabo (2:41,11). Najboljši čas pri Viktoriji je imel Defilipis z 2:23,1, toda še hitrejši je bil Wilfan z rezultatom 2:20,2, ki je za 0,8 sek. boljše od njegovega lastnega rekorda. Wilfan je tudi za 6 m zmanjšal razliko, kar je spričlo izvrstnega Defilipisovega časa dovolj.

Končno stanje točk: Viktorija 63, Ilirija 46.

Sledila je še tekma v waterpolu. Gostje so dokazali, da so danes nedvomno najboljše moštvo v državi in so gladko premagali Ilirijo.

Viktorija : Ilirija 6 : 1 (4 : 0)

Viktorija je nastopila v postavi Vidmar, Polić V., Matković, inž. Marčeta, Grkinić, Polić B., Kurtini, Ilirija pa Linhart, Fux, Jamnik, Demonte, Lenart, Scarpa, Čuden.

Prijateljski nogomet pri nas

Maribor : Atletiki 6 : 3 (6 : 1)

Maribor, 28. avgusta.

Po večmesečnem prešledku je danes popoldne ISSK Maribor na Rapidovem igrišču odigral prijateljsko nogometno tekmo s celjskimi Atletiki. Prvotno bi moralo priti v goste moštvo SK Celja, potem je bil najavljen SK Olimp, nazadnje pa so igrali Atletiki. Maribor je pač hotel po vsej sili izkoristiti današnji prosti termin za tekmo, na kateri bi preizkusil in pregledal svojo prenovljeno enajstoričarjo.

Zmagovalci današnje tekme so pokazali, da bodo začeli novo sezono s prav dobrimi močmi. Naj igrajo še nekaj tekem, pa bo moštvo gotovo v prav zadovoljivi formi. V enajstoričarji so se danes pojavili nekateri novi igralci, ki po prvem vtisu obetajo še mnogo.

Atletiki so bili do odmora popolnoma podrejeni nasprotnik in jim je Maribor v 20 minutah nasul kar 5 golov, pozneje pa so se lepo popravili in znižali razliko na 6 : 3.

Tekmo je sodil g. Bizjak.

V predtekmi je rezerva Maribora porazila rezervo Rapida z 2 : 0 (1 : 0).

Kolesarske dirke

v Mariboru

Maribor, 28. avgusta

Na stadionu Zelezničarja so bile danes popoldne pred okoli 500 gledalci medklubske kolesarske dirke, na katerih pa so startali samo mariborski dirkači, člani Zelezničarja in Maribora, ker prijavljenih ljubljanskih vozačev sploh ni bilo v Mariboru. Tako so se te dirke razvile v dvoboj med domačimi nasprotnikoma, Zelezničarjem in Maratonom.

Podrobni rezultati posameznih dirk so bili naslednji:

Dirka juniorjev: (10 krogov; krog po 450 metrov) 1. Karel Sodce (Maraton) 6:39,4, 2. Oskar Rozman (Zel.) 6:40, 3. Slavko Lampe (M), 6:41.

Glavna dirka (20 krogov): 1. Štefan Rozman (Zel.) 16:05,3, 2. Karel Sodce (M) 16:06,2, 3. Oskar Rozman (Zel.) 16:06,4.

Dirka ciljev: (25 krogov, vsakih 5 krogov cilj, zadnji cilj šteje dvojno): 1. Štefan Rozman (Zel.) 2:46,8 (36 točk), 2. Karel Sodce (M) 2:48,9 (28 točk), 3. Oskar Rozman (Zel.) 2:50 (24 točk).

Handicap dirka (10 krogov): 1. Alojzij Rozman (Zel.) 6:30, 2. Ivan Sojčić (M) 6:30,1, 3. Slavko Lampe (M) 6:38.

Tolažina dirka: (15 krogov): 1. Slavko Lampe (M) 6:49,4, 2. Ivan Sojčić (M) 6:50,3, 3. Alojzij Rozman (Zel.) 6:51.

Po končanih dirkah je načelnik kolesarske sekcije Zelezničarja g. Glavič razglasil rezultate in razdelil najboljšim dirkačem lepa darila.

Ljubljanski klubi so skoraj vsi samo vedrili... Od včeraj napovedanega nogometnega sporeda na ljubljanskih igriščih ni ostalo mnogo. Zamudi dežja sta enajstoričarji Marsa in Grafike dopolnile ostali kar doma, popoldne pa sta Reka in Svoboda v nekoliko boljšem vremenu odigrali svojo prijateljsko tekmo za trening, v kateri je Reka visoko s 5:0 zmagala nad Svobodo. Za to partijo ni bilo mnogo zanimanja. — Druga garnitura SK Ljubljane z Erberjem iz ligaške enajstoričarje je gostovala včeraj v Kranju proti moštvo enakega imena iz podsaveznega I. razreda in zmagala s 3:1 (2:0).

Poljski dijaki se vračajo

v domovino

Beograd, 28. avgusta. e. Tu se že dva dni muči skupina 45 poljskih dijakov in dijakinj, ki so letovali kot gostje naše države na našem Primorju. Na povratku so se zaustavili v Beogradu, kjer so si včeraj in danes ogledali njegove zanimivosti, nocoj pa odpuščejo v svojo domovino. Pol. ni hvale govorn. o svojem bivanju v naši državi in zlasti ne morejo prehaliti krasote naše jadranske obale.

Jubilejne znanke

Jadranske straže

Split, 28. avg. e. Izvršni odbor Jadranske straže je zaprosil pošto ministristvo, naj bi ob priliki 20letnice razvija naših zastav na vojnih ladajah izdalo posebno serijo poštinih znamk s pomorskimi motivi. Serija naj bi izšla na obdobju 31. oktobra. Čisti dobiček od prodaje teh znamk bi služil za zgraditev domov na Jadranu in za ureditev pomorskega muzeja. Pošto ministristvo je tej prošnji Jadranske straže ugodilo in bodo znamke izdelane po načrtih, ki jih je poudarila Jadranska straža.

Igra je bila zelo fair in je imel naredil tega sodnik Krausarščak lahko delo, ki ga je opravil vzorno. Še v 15 sek. je Kurtini dosegel vodstvo, ker ga je obramba Ilirije pustila nekritega. Kmalu nato je Grkinić idealno podal Polića B. in že je bilo 2 : 0. Kurtini je nato brez težave povisal na 3:0, nekaj je sledila daljša ofenziva Ilirije, ki pa zaradi netočnega streljanja ni prinesla številčnega uspeha. Malo pred odmorom so pustili nevarnega strelca B. Polića spet prostega in s 4 : 0 je šlo v odmor.

V drugem polčasu je prišla Ilirija bolj do izraza, a je zmerom kvarila zaradi netočnega podajanja. Nič ni pomagalo, da so strelca Polića skrbno ktili — iz težkih pozicij je še dvakrat potresel mrežo. Ilirija je za vsako ceno hotela zboljšati rezultat, kar se ji je po lepi kombinaciji Scarpa-Čuden res posrečilo. Tik pred koncem je Linhart bravurozno obranil še silovito Kurtinijevo bombo.

Stanje točk

Po tej tekmi je stanje tekmovalja v plavanju naslednje: Triestina 469 točk (8 nastopov), Viktorija 414 (7), Fiumana 374 (7), Ilirija 309 (6), Jadran 234 (6).

V waterpolu: Viktorija 11 točk (44:10), Triestina 10 (28:30), Jadran 6 (31:14), Ilirija 6 (26:25), Fiumana 1 (4:54).

V skokih vodi sigurno z že zagotovljeno končno zmago Ilirija pred Triestino in Viktorijo.

Ostale nogometne tekme

Osijeek: Osijek : Subotica 3 : 1 (2 : 1). Tekma za severni pokal.

Riga: Latvija : Češkoslovaška (mlada garnitura) 2 : 1 (1 : 0).

Zelezničar : Olimp

1 : 0 (1 : 0)

Celje, 28. avgusta.

Na Olimpovem igrišču sta danes popoldne mariborski Zelezničar in Olimp odigrali prijateljsko tekmo, v kateri so gostje zaslužen zmagali, čeprav je rezultat po poteku igre nerealno premajhen.

Zelezničarji so tehnično in kombinatorno prekašali domačine, toda napad je bil premočno odločen pred golom. Olimp je igral raztrgano in tudi ležerno, po odmoru pa je bil bolj postrtovalen, ni pa mogel doseči nobenega zgoditka. Edini gol te tekme je padel po krivdi Olimpovega vratarja, in sicer tako, da je Herman v 11. minuti poslal žogo v prazen celjski gol. Po odmoru je bila igra gostje še zmerom v terenski premoči. Pri vsem tem se rezultat ni več spremenil.

Tekmo je sodil g. Reinprecht, točno in objektivno.

V poskusni tekmi je pred tem kombinirano moštvo SK Celja zmagalo nad enajstoričarji Boruta iz Gornjevolj s 5 : 1 (3 : 0).

Horthy na povratku iz Nemčije

Linz, 26. avg. AA. Madžarski kraljevski namestnik Horthy in njegova soproga, sta obiskala danes zjutraj ob 10,30 pristanišče v Linzu, kjer sta se vkrcala na ladjo Sofijo, ki je ob 11. zapustila Linz v spremstvu nemške ladje »Abericne«. Na parnik »Schuberte«, ki je spremljal obe ladji, se je vkrcalo nemško častno spremstvo.

Madžarski vojni minister general Ratz je dospel danes ob devetih iz Nemčije v Budimpešto s posebnim vlakom madžarskega kraljevskega namestnika Horthyja. Predsednik vlade Imređy in zunanji minister Kanya sta zapustila poseben vlak na madžarski meji in odpovala v Budimpešto z avtomobilom.

Slaba hmeljska letina na češkoslovaškem

Zatec (CSR), 28. avgusta. a. V preteklem tednu je neugodno vetrovno vreme z obilnimi padavinami precej oviralo obiranje hmelja. Močan veter je prevrnil drogovne v številnih nasadih, ponekod tudi žična ograda. Poročilo tujakinskega združenja hmeljskih trgovcev je mnenja, da bo odstotek gladko zelenega hmelja zaradi tega manjši, kakor se je prvotno pričakovalo. Poročilo nemške sekcije hmeljarskega združenja ugotavlja, da je težje hmelja, kakor to kažejo doslej tehtane bale, pod normalno. Češka sekcija združenja pa poroča, da so rezultati letine razočarali in bo pridelke znatno manjši kakor se je prvotno pričakovalo. Za koliko bo letošnji pridelke manjši nasproti lanskiemu, sedaj še ni mogoče povedati, ker obranje polagoma napreduje in je doslej obrana le ena četrtnina nasadov. Tako tudi ni pričakovati, da bo vse hmelj obran in hmeljarji že sedaj računajo s tem, da nekaterih slabih nasadov ne bodo obrali. Po vseh znakih sodi, ko letošnji pridelke za 15 do 25 odstotkov manjši nego je bil lani. Ponekod se občuti tudi pomanjkanje obravncev zaradi nacionalnega bojkota v krajih z nacionalno mešanim prebivalstvom. Novi hmelj je v začetku tedna prišel na trg in so bile prve kupčije sklenjene po 850 do 900 Kč za 50 kg, cena pa se je potem dvignila na 1000 Kč. Doselej je prodanih kakih 2000 stovov. Obrani hmelj ima srednjevelike kobile, prijeten aroma in zadovoljivo množino lupulina.

Radio posikal žrtev steklega psa

V bližini Partna je posikal nekoga izletnika. Mož je povedal, da se imenuje Jacques Melingar in je potem šel svojo pot. Pozneje se je izkazalo, da je imel pes, ki ga je ugriznil, steklin, in tedaj so po radiu v uradni predstvi oddajali svarilo: »Jacques Melingar, vi ste v smrtni nevarnosti! Na ta način je res uspešno, da so ga našli. Takoj se je dal cepiti proti steklini in upajo, da ga bo to našlo.

Postani inostani član večničkove družbe!

V našem letalu na tekmo Male antante

Naš odlični pilot dr. Stane Rapé popisuje svojo pot skozi meglo in dež. Njegov „Comper“ se je izvrstno obnesel ter je v brzini pravi junak

Budimpešta, 25. avgusta. Za letošnje tekmovanje pilotov Male antante je Kr. jugoslovski Aeroklub v Jugoslaviji izbral ekipo, sestavljeno iz mladih in starih pilotov, a za letalski material je odredil predvsem letala domače konstrukcije in izdelave. Zal se je vse pričelo šele v poslednjih dneh, tako da ni bilo več časa za temeljito poizkušnjo niti izbrano. Izpadlo je na ta način dvoje prav gotovo pomembnih domačih konstrukcij inž. Kralja, ni bila pravočasno zaključena revizija letala inž. Mitrovića iz Beograda, a tudi ona letala, ki so v tekmi, so bila usposobljena šele tik pred odletom na tekmo. Tu je ena izmed slabih naših točk pri sedanjih tekmi. Upajmo, da se iz nje naučimo morda kaj za bodočnost.

Sam sem bil določen za let na eni izmed novih inž. Kraljevih konstrukcij, v zadnjem hipu sem vskočil s svojim starim „Comperjem“, čigar motor poje svojo enakomerno pesem že 370 ur v Sredo ob 10. sem odletel iz Ljubljane v Zagreb, da vidim kako gre pripravljenim iz Zagreba in dali so že pripravljeno za odlet! Isti križi in težave kakor pri nas in v Beogradu, so tudi tu. Prijatelj Mrak stoji v delavnici, priganja k popraviljanju in urejevanju, a na vprašanje — kdaj bo letel — zmaže z rameni in pristavlja: »Če pojde vse v redu, v četrtek popoldne.« Ne vzdržim več v Zagrebu, obljubim, da bom čakal do četrtega popoldne v Beogradu. Če Mrak ne prileti, jo mahnem sam naprej v zlato Prago! Od Zagreba naprej se mi zdi, da je tekmuje. Točno po odrejenih in časovno izračunanih sektorjih drvim s svojim malim rdečim tičem, kontroliram hitrost, pazim na pot in se prav nič ne jezim, da mi vreme ni naklonjeno. Nad domačim, znanim terenom nizki oblaki in dež samo pomagajo k vežbi in zato le z nasmehom udarjam ob megle in oblake in prigovarjam motorju, ki veselo in enakomerno poje svojo pesem. Toliko je dela, opazovanja in poslušanja, da sem kar presenečen, ko zagledam pred seboj že Beograd. Kompas, ki je v takem vremenu najboljši prijatelj poleg motorja, je storil svojo dolžnost — točno kakor treba, priletim nad Zemun, dasi vso pot nisem videl niti 500 m pred seboj. Majhen krog in že mehko drčim po zemlji proti pristanišču. Tekmovalci iz Beograda so pred dvema urama odleteli v Budimpešto. Rad bi takoj za njimi, imam pa še delo pri ureditvi potrebnih dokumentov za polet v inozemstvo. Cas je tudi že pozen, dež na progi in tako prekinem let.

Vremenska poročila javljajo, da vlada nad Romunijo, Madžarsko in Češkoslovaško skrajno slabo vreme in močan veter. Nestrpno pričakujem obvestila, kako so leteli tovariši, ki so odleteli pred menoj. Podeljeni v kategorije po brzini, so dobro opravili svojo nalogo in vsi gladko pristali v Budimpešti. Tri letala tpe R. W. D. so bila med prvimi. Na njih pilotje, znani ne le doma, temveč tudi v tujini: major Dragič (Hauer), kapetan Bielanović in soprobačajni pilot Grohovec. Letali so ca. 2 uri 10 min. progo, ki znaša 328 km. Kmalu za njimi so nripluli mladi naši pilotje na 3 letalih SIM X in na 1 letalu SIM VI a. Najdaljši čas za to progo je bil 2 uri 40 min. Treba je seveda pripomniti, da je bil komar protiveter, ki je od časa do časa dosegel celo brzino do 45 km na uro. Madžarski Aeroklub je naše tekmovalce dočakal z izredno ljubeznostjo in jih pozval kot svoje goste za ves čas bivanja v prestolnici. Toda že se je pojavil prvi mali incident: majorju Dragiču, ki je vodja naše ekipe, se je pri pristanju v Budimpešti zaradi kvara v krmilu zlo-milo podnožje in propeler. Ako dobimo pravočasno rezervne dele, bo letalo popravljeno in vnet usposobljeno za tekmo. Toda — majhna smola v začetku obeta tem boljši konec.

Temačno je zjutraj v Beogradu. Pogled po Donavi navzgor ni baš tolažljiv. Nizki oblaki, dež na vsej progi, posebno neprijetna pa je Budimpešta, ki javlja nizke oblake in hribe v megli. Morda bo v teku dopoldneva boljše vreme. Pregled letala, mala popravila in čiščenje, kompoziranje kompasa in čas beži, da je naenkrat pol-dne. Se eno letalo čaka poleg mene na zboljšanje vremena. Meteorološka služba funkcionira odlično, a vsa dobra volja in na eni in drugi strani ne pomaga. Vreme s svojo trmasto doslednostjo ozroča siguren odlet. Ze je ura 2 popoldne, ko je skrajni čas za končno odločitev. Tovariši pri upravi beograjskega aerodroma zmajujejo z glavo, ko naveličan čakanja izjavljajo da želimo poskusiti svojo srečo. Pet ur je še do mraka. Letalo imo bencina le za 4 ure in pol in ako mi ostane motor zvest, je stvar morda izvedljiva. Ze brni motor, kratko drsenje po travi in že eremo v mračno daljavo. Let ni slab! Nizko sem sicer. Toda od časa do časa se odpre pogled naprej in daje volje in vere v samega sebe in letalo. Tudi danes zavisi vse od motorja in kompasa. Kontroliram ga

stalno, parkrat bi po občutku letel drugače, toda premagam se in ob doletu kontroliram, da sem storil prav. Predno je poteklo predvideno razdobje v času, sem v Budimpešti. Kakih 20 km pred ciljem se vreme tako poslabša, da se mi zdi pristanek, ako nočem končati tekmovanja pred Budimpešto, neizbežno. Megla, dež — vse do zemlje. Dva-trikrat imam občutek, da treba na zemljo, volja vzdrži in tik nad strehami madžarske prestolnice iščem letališče, ki ga še nikdar nisem videl. Dasi sem komaj 20 m nad zemljo, dimniki in stolpi skoraj ščegetajo trebuch mojega tička, vidim vse le skozi kopro. Računam zakrete in smer in v trenutku, ko z zemlje dajejo po radiu v svet, da je pristanek na budimpeškem letališču nemogoč in zabranjen, ko mojim prijateljem v Beogradu, ki vedo, da sem na poti in tekmovalcem v Budimpešti, ki me čakajo,

nekoliko hitreje utriplje srce v bojazni, kaj bo, se prebijem skozi meglo — z znano svojo srečo — in vidim pod seboj teren budimpeškega aerodroma. **Eno uro 45 minut iz Beograda do Budimpešte!** Veseli obrabi mi gledajo nasproti, vidim v njih tovarišvo in zadovoljstvo, da je stvar le uspela! Dasi spada moj stroj po svoji jakosti med najšibkejšo kategorijo v sedanjem tekmovanju, je po brzini od vse jugoslovenske ekipe najjačji in je prehitel ob najslabšem vremenu najmočnejše letalo, ki razpolaga s 130 k. s. za 25 minut na 328 km dolgi progi!

Veseli je, da smo se našli na potu, je bilo obojestransko! Ekipa je sedaj res jugoslovenska! Vsi letimo, Srbi, Hrvati in Slovenci, le, da ni nam bil naklonjen bog Pluvius! Mislim na jutri, na Bratislavo, Brno in Zlato Prago! Naprej do startne točke za tekme!

dr. Stane Rapé

Preustroj bolnišnic

Priljublja se zakonski načrt, ki se bo baje že kmalu predložil narodnemu predstavništvu

Beograd, 28. avgusta. Vse naše bolnišnice se vobče bore z velikanskimi težavami, prav posebej pa z največjo nadlogo nezadostnih prostorov za nameščanje bolnikov in ravno tako nezadostno opremo za hitro pomoč. Deloma so naše bolnišnice, državne in samoupravne, porazmeščene po državi tako, da jih velik del prebivalstva ne more lahko doseči. Imamo vse premalo bolnišnic, zlasti pa nimamo zdravstvenih zavodov, kjer bi bolnik mogel dobiti v najnujnem primeru v najkrajšem času primerno zdravniško pomoč.

Pred dvema letoma se je v ministristvu socialne politike in narodnega zdravja ustanovil inspektorat za bolnišnice in je bil imenovan za inspektorja dr. Jovan Klisić, kirurg in dolgoleten bolnišniški zdravnik, ki je dobil nalogo, da si ogleda vse bolnišnice v državi in nato poda predloge za preustroj vseukupne naše bolnišniške službe. Medtem se je pa v ministristvu izdelal načrt zakona, ki gre za koncentracijo zdraviljenja v velikih bolnišnicah, in se je v letošnjem mesecu juliju sestavila v ministristvu posebna komisija, ki ima nalogo, da da temu zakonskemu načrtu dokončno obliko.

Po tem zakonskem načrtu se vsa država razdeli na bolnišniška okrožja, ki bodo imela vsako svojo teritorialno pristojnost. Na čelu vsakega okrožja stoji osrednja bolnišnica. V vsakem okrožju bo po krajevnih razmerah določeno število sprejemnih bolnišniških postaj, koordiniranih osrednji bolnišnici.

Osrednja bolnišnica bo imela vse oddelke, ki so neogibno potrebni v smislu sodobnega bolnišniškega zdravstva, poleg tega pa rentgenološki zavod, prosekturo, laboratorij, strokovno knjižnico in, kar je nujno potrebno in se je doslej silno pogre-

šalo, avtomobilska vozila za nujno pomoč, zlasti na poziv sprejemnih postaj.

Sprejemne postaje bodo imele za primere potrebe nujne pomoči največ do 10 bolniških postelj. Imele bodo ambulanco, operacijsko sobo in porodnišnico. V nujnih primerih bodo od pristojne osrednje bolnišnice zahtevale zdravnika specialista, ki se bo moral nemudoma odzvati pozivu, da se bo moral nemudoma odzvati pozivu, da se bo potrebno pomoč bolniku ali porodnici. Avtomobili za nujno pomoč bodo opremljeni z nosilci, steriliziranimi instrumenti in vsem ostalim potrebnim materialom.

Zakonski načrt določa tudi izurjenje potrebnega števila bolnišniških zdravnikov specializovanih za posamezne stroke. Da se doseže ta sporazumnost in vzajemnost v delovanju med bolnišnicami in prestolnici in po državi, se bo vršil vsako leto obvezen kongres vseh zdravnikov kot posvetovalni organ ministristva, ki bo podajal predloge v vseh bolnišniških vprašanjih.

Kar se tiče bolnišnic, ki rabijo potrebam vseučiliškega medicinskega študija, bodo odstopile te bolnišnice določeno število postelj temu namenu, toda vseučiliški profesor ne more postati šef ali podšef takega bolnišniškega oddelka.

Po tem zakonskem načrtu se vsem bolnišnim zdravnikom prepoveduje zasebna praksa. Izvzeti niso niti vodje posameznih oddelkov, ker se je zakonodajalec postavil na stališče, da zasebna praksa bolniškega zdravnika škoduje delu v bolnišnici in ga ovira. **Zato pa bodo bolnišniški zdravniki imeli poleg redne uradniške plače tudi še posebno doklado.**

Ta zakonski načrt se baje v doglednem času predložil narodnemu predstavništvu, tako da pride v obravnavo v prihodnjem zasedanju.

Pedagoški tečaj se je končal

Delovni program, ki so ga izdelali pedagogi

Ljubljana, 28. avgusta. Ves pretekli teden se je vršil v dvorani Delavske zbornice pedagoški tečaj, za katerga je vladalo med vrstami naših učiteljev in učiteljic veliko zanimanje. Vsak dan dvakrat se je po tristo ljudi zbralo k predavanjem, v katerih so naši najboljši pedagoški delavci govorili o velikih in važnih kulturnovzgojnih nalogah vs ga učiteljstva. Skušali so podati nove smernice, razrešiti marsikak pereč vprašanje današnjega šolstva, ki je, kakor se vsi dobro zavedamo, potrebno tolikih izprememb. Poudarjali so zlasti vzgojno in še posebej narodno vzgojno nalogo šole, ki nam je danes bolj kakor kdajkoli potrebna.

Vsi problemi, nakazani v poudirnih referatih, so bolj ali manj obsežni v delovnem programu, ki so ga pedagogi izdelali v teku tečaja in je nujno, da s posameznimi točkami tega programa seznanimo tudi našo javnost:

1. Pedagoško društvo prevzema iniciativo za sestavo pedagoškega slovarja, da se s tem določi enotna slovenska pedagoška terminologija.
2. Učiteljstvu je treba pomagati pri poučevanju otrok. Zato je potrebno: a) Izdati popisnice, da učitelji nanje zapisujejo svoja opazovanja po danih navodilih. b) Slovenska šolska matica naj izda čim prejšnje slovensko psihologijo c. Stremiti je za t.m. da dobimo na univerzi pedagoški institut.
3. Za reformo učiteljšč je treba sestaviti predloge, ki naj se pošljejo prosvetnim oblastvom (referat prevzema prof. Šilih, koreferat g. Mencej).
4. Zaradi nastavitve brezposelnih kandidatov naj sestavi Pedagoško društvo in Pedagoška centrala vlogo na ministristvo m seca oktobra, ko bodo zaključene nastavitve.
5. Za poglobitev pedagoške izobrazbe

šolskih nadzornikov naj bi se pridrili po sebnih pedagoških tečajih za iste.

6. Reforma izpitov je nujno potrebna. Učencem se mora dati možnost prestopanja iz ene vrste šol v drugo. Posebej je trba nameščati najboljše učne moči in jih za težje delo posebej nagraditi. b) Delo na nižje organiziranih šolah je mnogo težje kakor na višje organiziranih. Prve so v kmečkih krajih in jim je treba posvetiti več pozornosti, učitelje pa posebej nagraditi za težje delo. c) Kazenskih mest sploh ne sme biti, ker trpi zaradi tega šolska mladina in naša narodna prosveta.

9. Ustanovi naj se pedagoški muzej na poskusni šoli v Ljubljani.

10. Učiteljstvo naj podpira delo poklicne posvetovalnice. Posvetovalnica naj se ustanovi tudi v Mariboru.

11. Ženski izobrazbi je treba posvetiti posebno pažnjo, študij prilagoditi posebnim ženskim telesnim in duševnim lastnostim in življenjskim nalogam.

12. Za znanstveno psihološko raziskovanje otrok moramo dobiti revidirane teste.

13. Poskusne šole naj se ustanove po vseh okrajih, v čisto kmečkih in industrijskih krajih ter v mestih. Sedanja uredba o poskusnih šolah naj se izpopolni.

14. V javnosti moramo zbuditi zanimanje za pedagoško delo in s tem izboljšati domačo vzgojo, skrbeti za boljše sodlovanje med šol in domom ter več razumevanja za sodobne načine vzgoje in pouka. Izda naj se poljudno pisana pedagogika.

15. Ustanove naj s stalne materinske in roditeljske šole.

16. Ustanove naj se vzgojni domovi za mladoletne zločince (ne kaznišnice).

17. Princip demokratčnosti in svobode, ki obša ga tudi stvarno kritiko, morajo spoštovati vsi resni pedagoški delavci!

Hajduka Zvera in ženo so prijeli

Podnevi sta spala po gozdovih, ponoči pa vlamljala

Radenci, 28. avgusta. Po tukajšnjem okolišču se je polikali strah vsega obmejnega prebivalstva znani hajduk Jakob Zver iz Grabončice pri Sv. Juriju ob Ščavnici. Da bi se odtegnil osludenju ne-davno od okrožnega sodišča v Mariboru prisojene mu osem mesečne kazni, je skupno s svojo ženo Marijo pobegnil z doma ter se zadnje čase klatil po okoliških gozdovih. Podnevi sta spala pod milim nebom, ko ta je nastopila noč, je šel na lov in izvrševal skupno z ženo številne vlohe in tatvine po vsej okolici. Oba sta kradla kot erake vse, kar njima je prišlo pod roke, tako obleko, jestvine in denar. Če ni šlo zlepa, sta bila tudi nasilna.

Ko ju je te dni izsledila orožniška patrulja iz Radencev, ki jima je bila že dalje časa za petami sta bila s proviantom precej dobro naložena. Imela sta s seboj v jert... su tri zaklane pure, ki sta jih nedavno ukradla pri nekem posestniku v Meleh pri Gornji Radgoni. Njuno poslednje bivanjranje je bilo v razsežnem gozdu na Janževem vrhu. Po aretaciji sta priznala številne tatvine in vlohe, ki so bili v zadnjem času na dnevnem redu v Priekiji. Oddana sta bila v zapore okrožnega sodišča v Murski Soboti. Prizadeto obmejno prebivalstvo si bo pač lahko spet oddahnilo od stalnega strahu pred hajdukom Zverom.

Proslava 30 letnice Narodne strokovne zveze v Mariboru

Maribor, 28. avgusta. Podružnica Narodne strokovne zveze v Mariboru, ki od vraga začenja zbirati nacionalno delavstvo Maribora in okolice, je danes dopoldne v okviru letošnjih zveznih jubilejnih proslav slavila 30letnico obstoja in delovanja. Ob avstrijskih volitvah leta 1907. se je v Trstu porodila misel samostojne narodne delavske organizacije. Še isto leto se je ustanovila Narodna delavska organizacija. Trstu ej potem sledila Ljubljana in ob znanih septembrskih dogodkih leta 1908. je doživela organizacija svoj krvavi krst. Ze nekaj mesecev po teh dogodkih je bil ustanovni občni zbor Narodne delavske organizacije. Organizacija je morala preстати mnogo preganjanj, toda kljub temu je gibanje napredovalo in se ob izpodbudah bratov Čehov krepko razmahnilo po vsej Sloveniji. Leta 1910. je bila NDO razpuščena. Njeno poslanstvo je nadaljevalo »Bratstvo«. Leta 1912. pa je bila ustanovljena Narodna strokovna zveza, ki je priredila leta 1913. v Ljubljani svoj veliki strokovni kongres. Z nastopom svetovne vojne so sledila štiri leta trpljenja in preganjanja. Osvobodjenje je prineslo Narodni strokovni zvezi sijajen razmah. Organizacija se je razširila po vsej državi, v dravski banovini pa se je ustanovil strokovni vrhovni svet. Sledila so leta vztrajne borbe in uspešnega organizatoričnega dela, ki je ob 30letnici doseglo lepo bilanco.

Ideje Narodne strokovne zveze so naletele na odmev tudi v našem obmejnem Mariboru, kjer je bilo treba globoko zaorati, saj živi in dela tu naše delavstvo, ki je bilo skozi desetletja izpostavljeno najhujšemu pritisku. Leta 1919. je bila ustanovljena podružnica Narodne strokovne zveze v Mariboru, ki je dosegla že lepe uspehe. Mariborska podružnica je danes dopoldne v svojih prostorih v zgradbi OUZD lepo počastila 30letni jubilej borb in uspehov narodnega delavstva. Današnji jubilejni zbor, na katerem se je zbralo znatno število narodno zavednega mariborskega delavstva, je s prisrčnimi uvodnimi besedami otvoril podpredsednik g. Karel Rauš in pozdrvil zveznega tajnika g. Kravosa iz Ljubljane, g. Goleža kot zastopnika mariborske Zveze kulturnih društev, g. Mohorka kot predstavnik sokolstva, g. dr. Rosina kot zastopnika Zveze društev kmečkih fantov in deklet, prof. g. Bizjaka za »Nanos« in g. prof. Sokolova, predsednika Ruske matice.

Sledil je slavnostni govor zveznega tajnika g. Kravosa, ki je prikazal historiat organizacije, bojev in uspehov Narodne strokovne zveze kot vodnice in zaščitnice našega narodnega delavstva. V svoja izvajanja je vpletel mnogo zanimivega gradiva, ki kaže, koliko naporov in truda je bilo treba, preden si je Narodna strokovna zveza, kakor vsaka organizacija sploh, priborila moč, ugled in veljavo.

Ko je bil slavnostni govornik ob splošnem odobravanju in ploskanju zaključil svoja izvajanja, so se oglašili k besedi zastopniki posameznih organizacij in izrekli NSZ ob lepem jubileju dela, preizkušeni in vidnih sadov najprisrčnejše čestitke. G. Golež je govoril v imenu Zveze kulturnih društev, g. Mohorko v imenu sokolstva, s katerim je naše narodno delavstvo vedno korakalo ramo ob rami, nadalje g. dr. Rosina v imenu kmečke mladine, prof. Bizjak za Nanos in prof. Sokolov za mariborsko podružnico Ruske matice.

Z izpodbudnimi besedami je zaključil predsedujoči slavnostni zbor in pozval člane, da se v čim večjem številu udeležijo skupne proslave 30letnice NSZ, ki bo 3. in 4. septembra v Ljubljani. Popoldne pa se je članstvo NSZ v lepem številu udeležilo izleta v Kamnico, kjer je bila za popoldne napovedana predstava Družbe sv. Cirila in Metoda na prostem.

Čez drn in strn...

AVANZMAN

Okrog 2000 častnikov so pretekli teden povisali v častnike na Angleškem. Ukrep je v zvezi z znanimi načrti vojnega ministra Hore Belisha, da poveča število stalnih častnikov angleške suhozemne vojske. (»Slovenski dom«, 9. VIII.)

Načrti angleškega vojnega ministri so najbrže hvaljevredni, a malo se nam zdi verjetno, da bo povečal število stalnih častnikov, če bo samo oficirje povisoval v oficirje.

KRASNI RESEVALCI

Morska obala pri Sydneyju je prav gotovo ena najlepših na svetu. Radi tega ni prav nič čudnega, če privablja nešteto kopalcev. Toda ti so izpostavljeni velikim nevarnostim; poleg vsega drugega je najhujše to, da so tod okrog tudi morski volkovci. Da bi bil kopalci bolj varni, se je zbrala prostovoljna reševalna četa. To so mladi in popolnoma izurjeni ljudje, ki so naravnost vzgled moške lepote. Radi tega se ta četa imenuje »krasni reševalci«. Čim zate kateri od kopalcev v nevarnost, poženejo ti fantje svoj čoln v vodo in prestopijo pregrado, kar je vsekakor nevarno, in privedejo nepevidnega na obrežje. Vse to je na videz kaj enostavno, a reševalci morajo imeti sijajne živce, kajti včasih zaidejo v popolnoma nepričakovano nevarnost. Pa to je zanje le del vsakdanjega opravila. (»Slovenski dom«, 9. VIII.)

Nasprotje prav nič enostavno se nam ne zdi, kako ti krasni reševalci zmorejo kaj takega, da stopijo v svoj čoln in z njim prestopijo pregrado. A lahko se najbrž zanesemo, da so tudi najtežjim nalogam kos, vrti fantje, ki so jim nepričakovane nevarnosti le del vsakdanjega opravila.

DESNICA

Ko se je vlak ustavil, so potniki pohiteli iz oddelkov in zagledali tik pred lokomotivo pretresljivo sliko. Neki moč je lezal počez preko tirov in tiščal z desnico k tlom dva otroka šolske starosti. Vsem je bilo jasno, da je mož nameraval skupaj z otrokoma izvršiti samomor... Ugotovilo se je, da se mož imenuje Gabor in da je doma iz vasi Rakičana. Kakor je sam izpovedal, so vzrok poizkušene samomora hude razmere, v katerih živi... Gaborja, ki mu manjka desnica, so oblastva pridržala v preiskavi. (»Jutro«, 14. VIII.)

KOLODVORSKO VPRAŠANJE

Ljubljanski glavni kolodvor je lani mnogo pridobil s tem, da so povečali vežo in zgradili več novih oken za prodajanje vozniških listkov, s čimer so zelo razbremenili stisko, ki je nastajala zlasti ob nedeljah, ko je naval potnikov na vlake največji. (»Slovenski dom«, 19. VIII.)

Da, vprašanje glavnega kolodvora je srčno zadeva Ljubljane in njenega zaledja. Z živim zanimanjem motri občinstvo prizdave na njem in čaka njega poglabitve. Le kam bo privedlo, če pojdejo prizdave samo za tem, da stisko, ki se je itak čez glavo razbohotila in razpasla, še razbremene in ji dajo tako še usodnejšega razmaha?

V LETU 1938

Ni više ni manje ovaj skromni Zagrepčanin, koji stanuje na Donjem Prečcu br. 1, može sprječiti da vremenska nepogoda mi-moidje vaša polja i livade, vaše vinograde i sve što rodi zemaljskim plodinama. Taj čovjek može rastjerati maglu kad hoće, može sprječiti da tuča prestane padati, a i snježnu mečavu može odvratiti od stanovitog predjela i skrenuti smjer na drugu stranu... — Pa dobio, ali što govorite, kada tjerate nepogodu? pitamo ga znatiželjno. — To je moja tajna... Oprostite. Mogu vam reći, da su to nesuvise riječi, koje inače ništa ne znače. Kad tjeram nepogodu, moram biti na povišenom mjestu i zato je predjel u kojem stanujem, to je Donji Prečac, veoma za to pogodan... Ako

ko hoće, da mu tuča još ne pobije ono, što je ostalo od prijašnjih nepogoda neka se samo obrati na Donji Prečac br. 1. Tamo će naći čovjeka, koji će mu spasiti letni prirod. (»Večern«, 19. VIII.)

ZA PROSVETNI DOM V RADOMLJAH

Oj kristjan stopi na plan; Obriši oči premisli kaj cerkev uči; Brez katoliške prosvete, verske vzgoje ni.

Zato pa voliči odločite sami, kaj naša župnjaka dobi. Sokol visoko leti, ker pri njem verske vzgoje ni, Oddajte svoj glas, za poživitev; verske vzgoje pri nas.

Prosvetna vzgoja v Radomlju naj živi! (Letak, ki ga je v vernem posnetku ponatisnil »Tabore«, tednik za javna vprašanja 20. VIII.)

Da, prosvetna vzgoja v Radomljah, kakor bo najbrž prav, naj v resnici živi! Da bi bila potrebna, najbolj zgovorno pričata že zmedena interpunkcija in logični nesmisel letaka, ki jo kliče na plan. Na žalost je zadeva s prosvetnim domom zdrnila v vodo. Kakor pripominja »Tabore«, je bilo pri volitvah 24 občanov za prosvetni dom, 68 pa proti.

VOLNA Z NOVE ZELANDIJE

Med dežele, ki pridelajo največ volne, spadajo predvsem Avstralija, Južna Afrika in Nova Zelandija. Zadržja je po površini najmanjša, pa redi največje število ovac. Konec aprila letos jih je bilo na Novi Zelandiji nič manj kot nad 32 milijonov. V enem samem letu se je to število povečalo za en milijon. (»Slovenski dom«, 23. VIII.)

Če je števila 32 milijonov iz aprila 1938 — kje pa je ostalo tisto leto, v katerem bi ta števila utegnila zrasti za en milijon?

— kra —

Zadnja pot pone-srečenega orožnika

Sava, 28. avgusta. Kakor je znano je postal žrtev vlaka 36letni orožnik podnarednik g. Janez Erjavc, službujoč v Borovnici, čigar soproga je iz spustovane družine Goštetove, znane v vsem tukajšnjem okolišču. Pokojnikovo truplo so prepeljali s tovornim avtomobilom ljubljanskega okrožnega poveljstva na Savo pri Litiji.

Kako so cenili pokojnika domačini in njegovi tovariši, je pokazala neobičajna udeležba pri pogrebu. Posebno častno so bili zastopani orožniki. Ljubljansko komando je zastopal poročnik g. Janez Brezar, poveljstvo litijskega voda pa orožniški vodnik g. Jure Mavračič. Iz Litije, so dospeli pod vodstvom komandirja gospoda Baumkirchnerja vsi orožniki z lepim ven-cem in žalnim napisom. Prišli so orožniki tudi iz Borovnice, kjer je pokojnik poslednje dobo služoval, potem še iz Ljubljane, z Brezovice, Dol, Ježice, Vač in od drugod.

Ko je dospel avto s pokojnikovim truplom, so ga prenesli do groba pokojnikovih stanovskih tovariši. Domači župnik je opravil cerkveno opravilo in obredne molitve, nato pa je orožniški vodnik g. Juro Mavračič izpogovoril dragemu tovarišu in žrtvi težavne službe nekaj besed v posled-nje slovo. Zlasti je naglašal pokojnikove vrline, zaradi katerih je bil pri predpo-stavljenih upoštevan, in pa njegov lepi značaj, ki mu je pridobil simpatije vseh tovarišev.

Po posvilovalnem govoru so zagrmeli, grude na grob tragičnega žrtve. Vsi sočustvujejo z mlado vdovo. Dveletni sinko in njegova tri mesece stara sestrica se še niti ne zavedata, da njihovega ljubega očka ne bo nikoli več domov. Žrtvi nesreče pri izvrševanju službenih dolžnosti bodi ohranjen le spomin!